

KITAABA QAJEELFAMA SIRNA SEERAA DARGAGGOOTA

Sirna Seeraa Dargagootaa King
County Hubachuu fi Naanna'uu

2025 Maxxansa

Koodii kana skaaniin
kitaaba qajeelfama
kanaa dijiitalaa
argachuu

SCAN ME

King County

Qajeelfamni kun warra, michoota sirnichaa fi leelliftoota maatiitiin kan qophaa'e yoo ta'u, kenis maatii sirna kanaan qajeelchuuf gargaara.

Qajeelfamni kun gahee sirnicha keessatti qabdan akka gaariitti hubachuu fi deeggarsa isin barbaachisu kamiyyuu waliin akka wal qunnamtan isin gargaaru jennee abdanna.

Mallattoon kun yoo qajeelfama kana
toora interneetii irratti dubbisaa
jirtan kun hidhaa cuqaafamuu
danda'uudha jechuudha.

FUULA QABIYYEE

1-3

- Quunnamtii Saffisaa
- Mirgoota Bu'uuraa
- Karaalee Dargaggoota Keessan Deeggartan

4-6

- Kutaalee Fi Ogeessota Sirna Seeraa
Dargaggootaa

7-12

- Mana Murtii Dhufuu
- Adeemsa Mana Murtii fi Gosoota Dhaddacha
Mana Murtii

13-17

- Hidhaa fi Hidhaa
- Daawwannaa Tursiisaa
- Tajaajila Tursiisaa

18-19

- Filannoo Hidhaa (EHM) fi Filannoo Mana
Murtii (Diversion) .
- Filannoowwan Seeraa Biroo Gargaarsa
Argachuuf
- Jechoota Dhagahuu Danda'an
- Hiikaa
- Deeggarsa fi Tajaajila Dargaggootaa fi
Maatii

20-23

QUNNAMTII SAFFISAA

Isaan kun lakkoofsa bilbilaa isin barbaachisuu danda'aniidha. Bakka duwwaa ta'etti quunnamtii mana murtii barbaachisoo mataa keessanii itti dabala.

Bobbe J. Bridge Qabeenya Riqicha CCFJC irratti: 206-263-8634

Isniina- Jimaata, sa'aatii 8:30am-4:30pm

KUTAA ITTISA UMMATAA (ABBOOTII SEERAADARGAGGOOTA): 206-296-7662

ISNIINA-JIMAATA SA'AATII 8AM-5PM

TURSIISA DARGAGGOOTAA: 206-263-9595 (24/7 NI ARGAMA)

DAAWWANNA QAAMAAN SAGANTEESSUUF: 206-477-9897

HORDOFFII MANAA ELEKTIROONIKSII: 206-477-9891

WAAJJIRA ABBAALANGAA ABBAALANGAA: 206-477-3044

ISNIINA-JIMAATA SA'AATII 8AM-5PM

TAJAAJILA GIDDU-GALEESSA MAATII FI DEEBISANII DHAABUU (FIRS): 206-263-9001

ISNIINA-JIMAATA SA'AATII 8AM-5PM

QUUNNAMTII KOO

Abukaatoo:

Gorsaa Yaali Dargagootaa:

Abbaa murtii:

MIRGA BU'UURAA

Kun ilaalcha waliigalaa qofa. Caalaatti baruuf abukaatoo daa'ima keessanii wajjin haasa'aa.

Mucaan keessan abbaa seeraa ittisaatiin bakka bu'uuf mirga qaba. Abbaan seeraa ittisaa daa'ima keessanii fedhii fi murtii daa'ima keessanii bakka bu'a. Mucaan keessan hidhaa keessaa akka bahu fi himannaa xiqqaa akka argatu ni leellisu. Mucaan keessan abukaatoo ittisaa isaaniif amanamaa akka ta'u itti himaa.

Mucaan keessan gaaffii fi deebii poolisii waliin taasiftu callisee ilaaluu fi atii fi abbaan seeraa akka argamuuf mirga qaba.

Yoo ati/mucaan kee waraqaa ragaa hin qabne ta'e, kutaaleen mootummaa fi poolisiin King County waa'ee haala immigireeshinii hin gaafatan. Odeeffannoон kun hin dabarfamu, hin walitti qabamu, ykn kuusdeetaa kamiyyuu keessa hin galfamu. Yoo daa'imni keessan waraqaa ragaa hin qabne yoo qabame biyyaa hin ari'aman. King County haala immigireeshinii isaanii osoo hin ilaalin nama hunda simachuu fi tajaajiluuf of kenneera.

Ogeeyyiin sirna seeraa dargagoota King County keessa jiran maatii godaantota qabeenya addaatiin akka gaafatameetti wal qunnamssiisuuf qabeenya qabu.

Yoo Afaan Ingiliffaa hin beekne ta'e, abukaatoon daa'ima keetii ykn Gorsaan Yaali Dargagootaa afaan hiikaa bilisaa qopheessuu danda'a. Afaan Ingiliffaa yoo dubbattan garuu nama afaan hiikaa wajjin caalaatti mijataa ta'e, maaloo nama afaan hiiku gaafadhaa. Odeeffannoо sana irratti mijataa fi ifa ta'uу kee wayya.

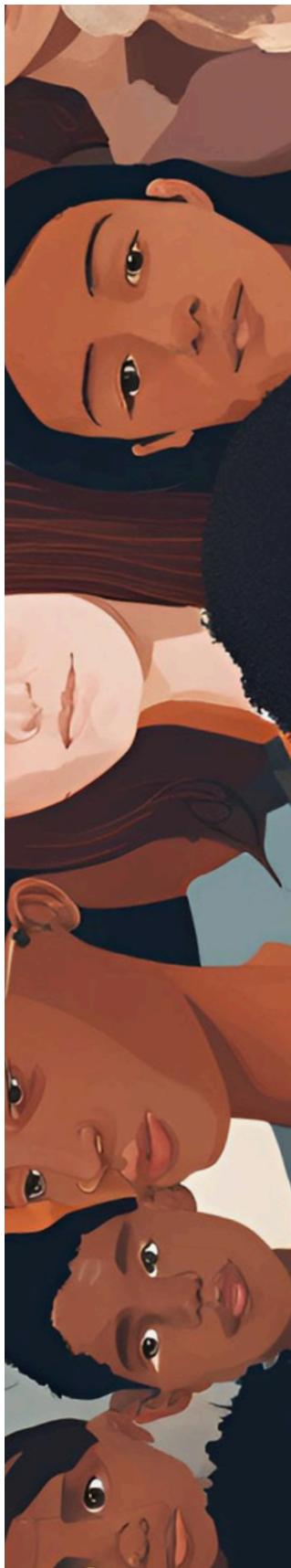
Yoo daa'imni keessan qaama miidhamummaa qabaate, mana hidhaa, mana murtii fi mana barumsaa keessatti bakka jirenyaa argachuuf mirga seeraa qabu. Yoo daa'imni keessan qaama miidhamummaa adda baafame qabaate, bakka jirenyaa bakka tursiisaa dargaggoota, mana barumsaa fi Mana Murtii irraa gaafachuu dandeessu. CCFJCn ulaagaalee seera qaama miidhamtoota Ameerikaa (ADA) guuta.

Yoo mucaan keessan saala walfakkaataa, saala walfakkaataa, saala lama, saala walfakkaataa, ykn quuqaa ta'e, ogeeyyiin kutaalee King County keessa jiran dargaggoota LGBTQ+ hammachuudhaaf leenjii addaa argatu. Waa'ee eenyummaa daa'ima keessanii hamma beekanii fedhii isaanii guutuu danda'u. Hidhaa dargagoota keessatti dargaggooni eenyummaa saalaa isaanii irratti hundaa'uun adda baafamu.

Yoo daa'imni keessan namoota akka barsiisotaa, gorsitoota, hojjettoota hawaasummaa, hoggantoota dhimmaa, abukaatoo, (abukaatoo ittisaa osoo hin dabalatin) miidhaa ykn tuffii yoo gabaase, ga'eessonni kun Tajaajila Eegumṣa, Daa'immanii (CPS)tti himuu qabū. Dargaggooni odeeffannoо kana ogeessota sirna seeraa keessa jiranif qooduun waanuma barame dha. Adeemsa kanaa caalaatti baradhu.
<https://www.atg.wa.gov/child-abuse-neglect>

KARAA QEERROO KEESSAN DEEGGARSAA

- Gaaffii gaafadhaa. Sirni seeraa walxaxaa dha! Gaaffii hedduu qabaachuun gaariidha. Namni tokko deebii gaaffii keetii yoo hin beekne gara nama beekutti si qajeelchuu danda'a.
- Walgahii fi dhaddacha Mana Murtii irratti yeroon argamuu fi dhufuu. Yoo yeroon gahuu dadhabde namoota walgahii qabdan waliin nama ykn waajjira bilbili. Yeroo ati argamtu akka siif bilbilaniif sagantaa kee itti himi. Dhaddachi tokko tokko, kan akka Case Settings, bulchiinsaa waan ta'eef achitti argamuun si hin barbaachisu- mana murtii dhufuu akka qabdu abbaa seeraa kee ykn JPC gaafadhu.
- Argamaa fi deeggaraa ta'aa. Mucaan keessan isin ykn nama biraa miidhee ta'u danda'a. Amalli isaanii to'annaa kee ala ta'ee fakkaachuu danda'a. Kun carraa mucaan keessan gargaarsa argachuu fi hariroo keessan deebisee ijaaruuf ta'u danda'a. Barachuuf carraa hedduu isaan barbaachisuu danda'a. Adeemsa kana keessatti ga'eessota kunuunsaniifi deggeran isaan barbaachisa. Yoo ati argamuu hin dandeenye, sirnichi ga'eessota biroo ati bakka kee bu'un hayyamte waliinis ni hojjeta.
- Walgahii fi mana murtii irratti yaada keessan kenni. Sitti dhaga'amuu danda'a ykn sodaachisaa ta'us, walgahii irratti dubbadhaa fedhii daa'ima keessanii irratti galtee kenni. Yaadni kee abbaa seeraa ykn gorsaa yaalii irraa adda ta'u danda'a. Namoonni odeeffannoo beeku ykn qooddannaajettanii hin yaadinaa. Yeroo tokko tokko ogeeyyiin odeeffannoo waliif qooduun seeraan hin hayyamamu.
- Waan si barbaachisu gaafadhu. Warri daa'ima sirna seeraa keessatti hirmaatu yeroo qabaatan, deeggarsa guddaa kan akka hojji irraa boqonnaa fudhachuu, gorsaa fi kunuunsa daa'immanii barbaadu. Manni murtichaa akka ati hirmaattu barbaada, dandeettii akka qabdu mirkaneessuuf waan danda'u ni godha. Yeroo fedhii kee guutuuf (kan akka mana jireenyaa, nyaata, uffata) ykn walgahii dhaquuf rakkoon si mudatu ogeessota dhimmicha keessa jiranitti himuu kee mirkaneessi. Isaanis gara qabeenyaatti si qajeelchuu fi filannoowwan kee irratti mari'achuuf si gargaaru.
- Namoota mucaa keessan waliin hidhata qaban waliin hariroo kabajaa ijaaraa. Adeemsi kun yeroo tokko tokko dhiphina kan qabu si'a ta'u, dandeettiin ati hariroo uumuuf qabdu siifi mucaa kee si gargaara. Kabajni akka hin qabne yoo sitti dhaga'ame ykn haqa malee akka sirra ga'e yoo amantan, supparvaayizara nama dhimmicha keessa jiruu qunnamii.
- Qindaa'aa ta'aa. Adeemsi seeraa baay'ee burjaaja'u danda'a. Namoonni baay'een gargaaruu barbaadanii isin bira ga'u gahee adda addaa ni qabaatu. Maqaa, mata duree, maqaa waajjiraafi lakkoofsa bilbilaa namoota daa'ima keessan waliin hojjetan barreessi. Odeeffannoo barreeffamaan fi karaa siif salphaatti hubachuu dandeessuun gaafachuu dandeessa.

KUTAALEE FI OGEESSOTA SIRNA SEERAADARGAGGOOTA KEESSATTI

Sirni seeraa dargagootaa kutaalee King County hedduu fi walta'iinsa dhaabbilee hawaasaa waliin kan ijaarame dha. Tokkoon tokkoon dhaabbataa marsariitii isaanii irratti odeeffannoo bal'aa qabu. Maqaa dhaabbilee irratti cuqaasuun caalaatti baruu fi isaan qunnamuu dandeessu.

Kutaalee Poolisii

Qondaaltota Poolisii: Kaawuntii King keessatti, magaalaa tokkoon tokkoon isaanii keessatti kutaaleen poolisii adda addaa (akka Poolisii Siyaatil, Poolisii Kent, Poolisii Renton, Poolisii Federaalaa Way fi kkf) fi Waajjira Sheriif Kaawuntii King, kan kutaalee kaawuntii hin hundeeffamne tajaajilu ni jiru. Dhaabbileen poolisii King County hundi gabaasa poolisii isaanii gara Waajjira Abbaa Alangaa Abbaa Alangaatti erguu himannaan akka dhiyaatu ergu.

Waajjira Abbaa Alangaa Kaawuntii King

<https://kingcounty.gov/en/dept/pao/about-king-county/about-pao/team-leadership/organizational-structure/juvenile>

Abbaa Seeraa Abbaa Alangaa: Abbaan Seeraa Abbaa Alangaa filattotaan filatama. Abbaan alangaa (abukaatonni) dabalataa nama sana jalatti hojjetu. Poolisiin yeroo hidhaa raawwatu gabaasa kana Waajjira Abbaa Alangaa Abbaa Alangaa ergu. Abbaan alangaa dhimmichi gara mana murtiitti akka deemu ykn sagantaa hawaasaatiin kan ilaalamu ta'uu isaa murteessu.

Mana murtiitti abbaan alangaa himannaan daa'ima keessan irratti dhiyaate dhugaa ta'uu fi dargaggummaan keessan seera cabsuu isaa mirkaneessuuf ni hojjeta. Dhiibbaa miidhamtootaa fi hawaasa irratti uumamu bakka bu'u. Dhaddacha hunda irratti ni argamu. Waa'ee himanna fi furmaata irratti mari'achuuf abukaatoo dargaggeessa keessanii waliin ni haasa'u. Yeroo tokko tokko, dhaddacha hunda irratti abbaan alangaa adda ta'e ni argama.

Abukaatoo Miidhamaa: Abukaatoon Miidhamaa miseensota maatii dabalatee nama (namoota) yakka dargaggeessa tokko raawwate jedhame miidhameef odeeffannoo, deeggarsa, fi rifaralaa ni kenna. Isaan qunnamaa (206) 477-3035 vau.juvenile@kingcounty.gov

Kutaa Ittisa Ummataa King County

<https://kingcounty.gov/en/dept/dpd>

Abbaa Seeraa Ittisaa ykn Ittisaa Ummataa: Dargaggooni keessan yakkaan yoo himataman, abbaa seeraa ittisaa (abukaatoo)tti ni ramadamu. Hojiin isaanii mana murtiitti qeerroo kee bakka bu'uu fi dargaggoota kee gorsa seeraa kennuudha. Isaan waan dargaggummaan kee murteessu bakka bu'u - si osoo hin taane mucaa kee bakka bu'u. Abbaan seeraa dargaggeessa keetii odeeffannoo dargaggeessi kee qooduu hin barbaanne siif qooduun hin hayyamamu. Kunis odeeffannoo waa'ee taatee himatame, namoota ragaa ba'uu danda'an, fi/ykn odeeffannoo waa'ee seenaa dargaggummaa keessanii of keessatti qabachuu danda'a.

Ogeeyyiin Mitigation fi Paralegals abukaatoo ittisaa daa'ima keessanii wajjin hojjetu. Hojiin isaanii hojii abbaa seeraa deeggaruuf gargaaruudha.

OGESSOTA SRNA SERAH

Mana Murtii Ol'aanaa King County - Mana Murtii Dargagootaa

<https://kingcounty.gov/en/court/superior-court/courts-jails-legal-system/court-programs-children-families/juvenile-court-services/about-juvenile-court>

Manni Murtii Dargagootaa kutaa Mana Murtii Ol'aanaa King County keessa jiruudha. Hidhaa Dargagootaa, Kutaa Ittisa Ummataa, fi Waajjira Abbaa Alangaa Abbaa Alangaa irraa adda.

Abbootiin murtii itti gaafatamaa mana murtiiti. Seerotni seeraa akka hordofaman ni taasisa. Abbaan murtii mucaan keessan yakkamaa ta'uu fi dhiisu isaa murteessa. Mucaan keessan yoom mana hidhaa keessa akka turuu fi mucaan keessan murtii isaanii xumuruuf maal akka godhu akka ajajamu murteessu. Ati fi mucaan kee yeroo dhaddacha mana murtii qofa abbaa murtii waliin qunnamtii ni qabaattu. Dhaddacha mana murtii daa'ima keessanii irratti kallattiin abbaa murtii waliin haasa'uun dandeessu.

Gorsitoota Yaali Dargagootaa (JPCs): dargaggeessi adeemsa mana murtii jalqabu hundi fedhii dargagootaa adda baasuf, tajaajila fi deeggarsa waliin akka walqunnamsiisu, ajaja abbaa murtii akka hordofan gargaaru fi mana murtiitti abbaa murtiitti akka gabaasu JPC ramadama. Galmi inni guddaan adeemsa kanaan daa'ima fi maatii keessan deeggaruun qabeenya kennuu fi egeree nageenya qabuu fi fayya qabeessa ta'e guddisudha.

Yoo JPC Qeerroo beektan kallattiin isaan qunnamuu dandeessu

<https://directory.kingcounty.gov/GroupDetail.asp?GroupID=30105>

Odeeffannoon dabalataa waa'ee gahee JPCs toora interneetii irratti argama.

<https://kingcounty.gov/en/court/superior-court/courts-jails-legal-system/court-programs-children-families/juvenile-court-services/programs-services-juvenile-court/community-supervision>

Kutaa Tursii Ga'eessotaa fi Dargagootaa King County (DAJD)

<https://kingcounty.gov/en/dept/dajd/courts-jails-legal-system/facilities-programs/youth-detention-center>

DAJD Mana Murtii irraa adda. DAJD manneen hidhaa ga'eessotaa lama fi giddugala tursiisa dargagoota dargagoota umuriin isaanii wagga 18 gadi ta'e ni geggeessa. Akkasumas sagantaalee sirreeffama hawaasaa, kan akka Hordoffii Manaa Elektirooniksii ni geggeessu. Hojjettooni DAJD dargagoota waliin hojjetan narsoota galmaa'an, ogeessota fayyaa sammuu, gargaartota yaalaa, barsiisota, qondaaltota tursiisa dargagoota, qindeessitoota haqqa deebisanii dhaabuu, ogeeyyi orijinteshinii fi madaallii, qindeessitoota bashannanaa, qindeessitoota tola ooltummaa, fi supparvaayizaroota sirreeffama of keessatti qabatu

Haala tursiisaa fi odeeffanno dhageettii

Waa'ee hidhaa dargagootaa ykn guyyoota mana murtii gaaffii yoo qabaattan, 206-263-9595 bilbilaa. Nama tokko waliin 24/7 dubbachuu dandeessa.

GARA MANA MURTII DHUFUU

Giddu-galli Haqaa Daa'immanii fi Maatii Kilaark (CCFJC) bakka dhaddachi mana murtii keessan itti gaggeeffamudha. Gamoo ummataa waan ta'eef hunduu simannaq aarii qaba.

Sa'atiiwan

Ganama sa'aatii 8:30 hanga galgala sa'aatii 4:30, galgala sa'aatii 12:15 hanga 1:15tti cufama, Isniina hanga Jimaataatti Seensa gamoo ganama sa'aatii 7 hanga galgala sa'aatii 5tti banaadha, Isniina hanga Jimaataatti

Teessoo

1211 Alder Street

Seattle, WA 98122-5593

Bakka konkolaataa dhaabuu

Daawwattootaaf bakki konkolaataa dhaabuu ni jira. Giddugala Qabeenyaa dhaabbii konkolaataa BILAASHA ta'eef mirkaneessa argachuu dandeessa.

Atoobisii

Daandiin Meetroo King County 3 fi 4 naanno sana tajaajila.

Karoora Imala Toora Interneetii Meetroo

Yeroo dhuftan

Yeroo mana murtii seentan buufata qorannoo nageenyaa keessa ni darbitu.

Namni mana murtii seenu hundi meeshaa sibiilaa adda baasu keessa darbuu qaba.

Meeshaan waraanaa mana murtiitti hin hayyamamu, qawwee, cilee, meeshaa fi meeshaalee meeshaa waraanaa fakkaatanii biroo dabalatee. Wanti yaaddoo nageenyaa kaasu ogeeyyii nageenyaaatiin yoo argame meeshaa sana siif qabatu, yeroo gamoo keessaa baatu irra deebitee fudhachuu dandeessa.

Bakka itti deemnu beekuu

Giddugala Qabeenyaa bira dhaabadhaa, yoo dhageettiin keessan ees akka jiru hin beekne.

Bakka jirtutti akka deemtuu fi tajaajila si barbaachisu kamiyyuu akka si qunnamsiisu si gargaaruuf gammachu guddaatu nutti dhagahama.

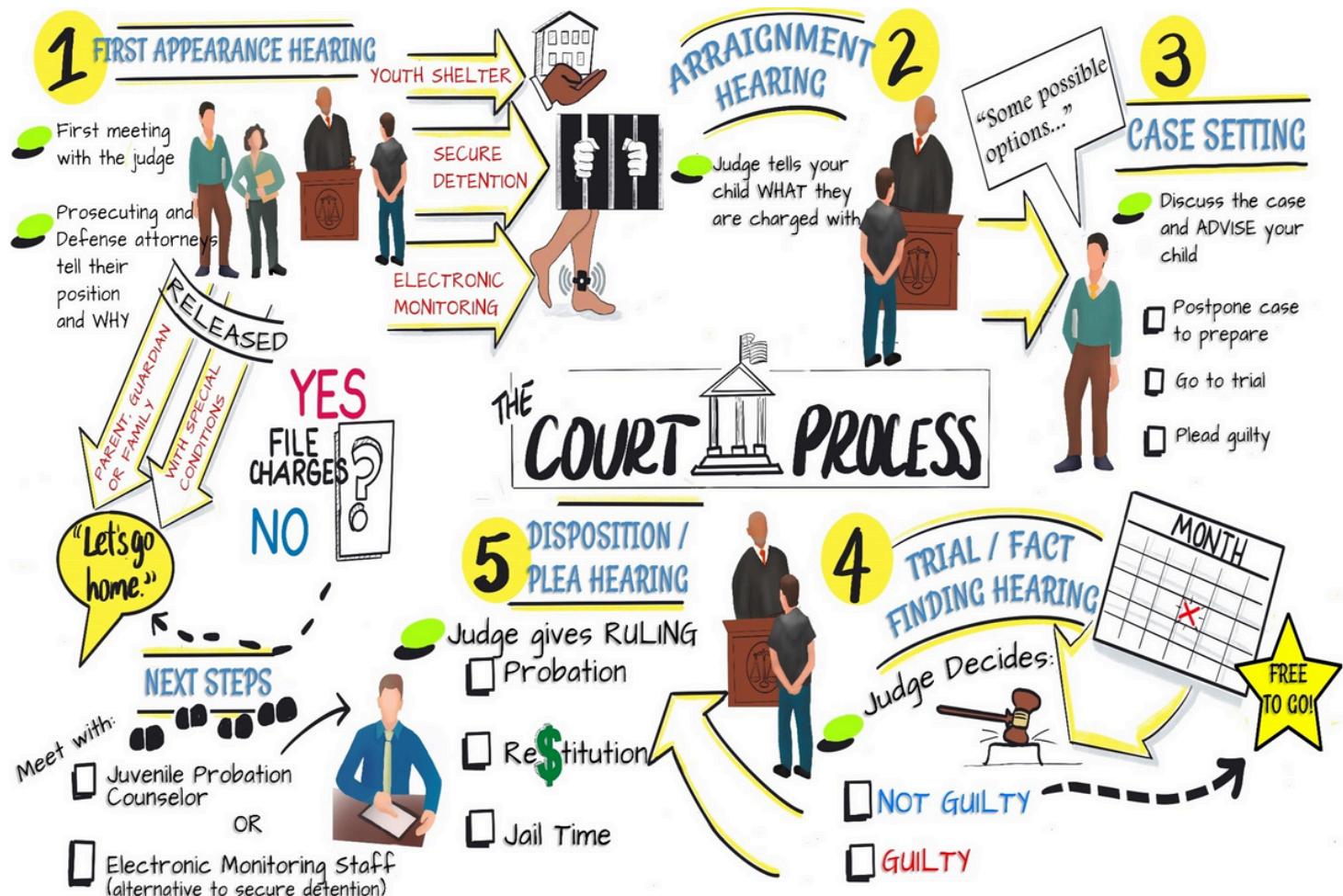
**GORSA: Eggachuuf qophaa'aa.
Mana murtiitti waamamuu kee dura
sa'aatii hedduu eeguu dandeessa.**

ADEEMSA MANA MURTII

Adeemsi mana murtii dargagootaa torban muraasa hanga ji'oota hedduu fudhachuu danda'a. Namni hundi muuxannoo adda addaa ni qabaata.

Yeroo baayyee xalayaan himannaan daa'ima keessan irratti dhiyaatee fi guyyaa dhaddacha mana murtii irratti siif ergamu ni argatta. "Dhadda mana murtii" jechuun walgahii Abbaa Murtii waliin taasifamuudha.

Atii fi dargaggooni kée dhaddacha tokkoon tokkoon isaaniitti dhufuun isin hin barbaachisu ta'a. Abbaa seeraa dargaggeessa keetii gaafadhu. Guyyaa mana murtii itti aanu irratti argamuu qaban sitti himu. Gorsaan yaali dargaggummaa keessaniis waa'ee daa'imni keessan yoom gara mana murtii akka dhufuuf beellama qabu odeeffannoo isiniif kennuu danda'a.

GOSA DHACHA MANA MURTI

Mul'achuu Jalqabaa

Guyaa hojii jalqabaa erga daa'imni keessan mana hidhaatti galfamee booda qabame. Abbaan seeraa JPC ykn ittisaa yoom dhaddacha irratti argamu akka dandeessu sitti hima. Yoo qaamaan dhufuuf hin argamne ta'e viidiyoodhaan join gochuu dandeessu.

Yeroo dhaddachaa mucaa keessan waliin haasa'uun hin dandeessan. Abbaan seeraa abbaa alangaa fi abukaatoon ittisaa daa'ima keessanii eijennoo isaanii maal akka ta'ee fi maaliif akka ta'e abbaa murtiitti ni himu. Gorsaan Yaali Dargaggootaa daa'ima keessaniis ni argama. Abbaan murtii si irraa dhaga'uuf gaafachuu danda'a.

Dhaddacha irratti, abbaan murtii daa'imni keessan mana hidhaa keessa yoo turu, meeshaa jilbaatiin Hordoffii Manaa Elektirooniksii (EHM) irratti gara manaatti yoo deebi'e, ykn haalawwan qabatanii gara manaatti yoo deebi'an murteessa. Abbaan murtii murtii kana kan kenu himanna daa'ima keessan irratti dhiyaatee fi balaa nageenya daa'ima keessan ykn namoota biroo irratti hundaa'ee ta'a.

Dhaddacha booda JPC waliin akka wal argitan qajeelfama ni kennama ykn, daa'imni keessan Hordoffii Manaa Elektirooniksii irratti akka argamu yoo ramadame, Hojjettoota EHM waliin ni wal argitu.

Abbaan Alangaa daa'ima keessan irratti himanna banuuf akka jiran murteessa. Yoo himanna hin banan ta'e atii fi mucaan keessan deebi'anii mana murtii deemuun isin hin barbaachisu. Yoo PAO himanna dhiyeessaa jiraate, abbaan murtii dhaddacha Himata irratti sitti hima.

Himata

Himannaan jechuun abbaan murtii daa'ima keessanitti Abbaan Alangaa maal akka isaan himate yeroo itti himudha. Namoonni baay'een "yakka akka hin qabne" himatu. Dhaddachi itti aanu, "Dhaddachi Dhimma Saagi" ni beellama.

Haala Dhimmaa

Case Setting walgalii daa'ima keessanii fi abukaatoo ittisaa isaanii gidduutti taasifamuudha. Dhimmichaa fi filannoowwan jiran irratti ni mari'atu. Abbaan seeraa ittisaa daa'imni keessan filannoo akkamii akka fudhatu akka murteessu gargaara.

Mucaan keessan gargaarsa abbaa seeraa ittisaa isaaniitiin, yakka isaa amanuu, dhaddacha beellama, ykn qophii dabalataaf dhaddacha yeroo biraatti dabarsuu murteessa. Murtii kana irratti hundaa'uun abbaan seeraa ittisaa guyyaa dhaddachaa, guyyaa dhimma haaraa kaa'u, ykn guyyaa himanna ni beellama.

Dhaddachi Case Setting yeroo baayyee "itti fufa", kunis qaama kamiinuu gaafachuu danda'a. Kana jechuun gara fuulduraatti walgalichi guyyaa isaaf beellamamee jira jechuudha. Yeroo "itti fufa", atii fi mucaan kee achitti argamuun si hin barbaachisu- mana murtii dhufuun akka si barbaachisu beekuuf abbaa seeraa kee ykn JPC waliin haasa'i.

Dandeettii

Dhaddachi Gahumsaa kan kaa'amu yeroo abbaan murtii daa'imni keessan murtii argachuuf "gahumsa" qabaachuu isaa murteessedha. Dargaggooni hundi dhageettii gosa kana hin qabaatan. "Gahumsa" jechuun daa'imni keessan adeemsa mana murtii hubachuu fi abukaatoon isaanii akka isaan ittisu gargaaruu danda'a jechuudha. Mucaan tokko yoo gahumsa hin qabne yaalamuu hin danda'u. Yoo daa'imni keessan gahumsa hin qabne, daa'imni keessan gahumsa akka qabaatuuf gara hospitaala sammuutti ergamuu danda'a. Akkasumas, abbaan murtii dhimmicha kuffisuu danda'a, jechuunis dhaddachi fi himannaan daa'ima keessan irratti hin dhiyaatu jechuudha.

Nama hundumaa

Dhaddachi kun Fact-Finding (dhaddacha) qopheessuuf kan ooludha. Yeroo baayyee torban dhaddacha duratti gaggeeffama. Dhaddacha kana irratti abbaan alangaa fi abbaan seeraa ittisaa gara dhaddachaatti deemuuf qophii ta'uu isaanii abbaa murtiitti himu. Abbootiin seeraa dhaddachaaf qophaa'uuf yeroo dabalataa yoo barbaadan abbaan murtii dhaddacha tursiisuu danda'a. Abbootiin seeraa dhaddachaaf yoo qophaa'an abbaa murtiif odeeaffanoo dhaddacha gaggeessuuf isaan barbaachisu ni kennu. Abbaan murtii dhimmoota hin xumuramne kanneen dhaddachi gara fuulduraatti osoo hin deemin dura murtaa'uu qabanis furuu danda'a.

GOSA DHAGA MANA MURTII

Dhugaa Barbaaduu (Yaalii) .

"Dhaddachi Dhugaa Barbaaduu" ykn Dhaddachi dhaddacha abbaan murtii daa'imni keessan yakkamaa ta'u fi dhiisuu isaa yeroo murteessudha. Mana murtii dargaggoottaa keessatti abbootiin murtii hin jiran; bu'aan isaas abbaa murtiit murteessa. Abbaan murtii daa'imni keessan yakkamaa ta'u isaa murteessuuf, abbaan seeraa abbaa alangaa ragaa gahaa dhiyeessuu qaba, kunis daa'imni keessan yakka sanaan yakkamaa ta'u isaa "shakkii sababa qabeessa ta'een ala" agarsiisuu qaba. Yoo daa'imni keessan yakkamaa ta'ee argame, dhaddachi itti aanu "Dhidhata Murtii" ta'a.

Disposition/Iyyannoo

Dhaddachi lamaan kun yeroo baay'ee walitti makama. Dhaddacha Iyyannoo irratti dargaggooni fi abbaan seeraa ittisaa himannaq Ittisaa fi Abbaan Alangaa irratti waliigalame dhaggeeffatu. Sana booda dargaggeessi kun himannaq kana amanee fudhata.

Sirna seeraa dargaggoota keessatti "Disposition" sirna ga'eessotaa keessatti "Sentencing" wajjin tokko. Yeroo dhaddacha murtii (disposition hearing) Abbaan Alangaa, Ittisaa, fi JPC tokkoon tokkoon isaanii yaada isaanii ni kenuu. Qeerroo fi eegduunis galtee isaanii ni kenuu.

Dhumarratti abbaan murtii murtii (adabbii) irratti murtii ni kenna. Ajajni Murtii (Disposition Order) ajaja mana murtii kan daa'imni keessan adeemsa kana milkaa'inaan xumuruuf maal gochuu akka qabu ibsudha. Abbaan murtii maaltu daa'imni keessan itti gaafatamummaa akka baratu gargaara jedhanii yaadan, maaltu hawaasa nageenya akka eegu fi maaltu daa'imni keessan amala isaa akka fooyyessuuf gargaaru ilaala. Fakkeenyonni yeroo yaali, gorsa, tajaajila hawaasaa, deebisu (maallaqa deebisu), fi yeroo hidhaa. Yoo daa'imni keessan seera ajaja murtii kennuu keessatti hin hordofne, daa'imni keessan irra deebi'ee abbaa murtii arguu kan qabu ta'u danda'a, isaanis bu'aa dabalataa ajajuu danda'u. Hojjatoonni mana murtii dhaddacha Murtii booda kooppii ajaja murtii kennuu daa'ima keessaniif ni kenuu.

Deebi'ee kennuu

Abbaan murtii daa'imni keessan akka deebi'ee kaffalu yoo ajaje (yakka raawwatameef maallaqa deebisee kaffaluu), abbaan murtii dhaddacha Deebi'ee kennuu beellama gochuu danda'a. Kunis yeroo abbaan murtii maallaqa meeqa daa'imni keessan deebisu akka qabu murteessudha. Manni murtichaa sagantaa hojji daa'imni keessan maallaqa deebisu qabu akka argatu gargaaruuf qaba.

5 DISPOSITION / PLEA HEARING

Judge gives RULING
 Probation

Restitution

Jail Time

Fooyya'iinsa

Yoo daa'imni keessan seera yeroo yaali isaanii cabse, JPCn isaanii dhaddacha Fooyya'iinsaa abbaa murtii waliin ni beellama. JPCn ajaja murtii daa'ima keessanii ilaalchissee abbaan murtii maal jijiiruu akka qabu gorsa.

Irra Deebiin Tursiisaa

Yeroo Irra Deebi'u (Detention Review) Abbaan Murtii haala eeggumsa dargaggoota ilaala. Dargaggeessi/Ittisaa, Abbaan Alangaa, ykn JPC haala hidhaa dargaggeessa tokkoo jijiiruuf gaaffii dhiyeessu ni danda'a. Abbootiin murtii dargaggoota hidhaa nageenya qabu irraa gara EHMti, EHM irraa gara hidhaa nageenya qabuutti, ykn dargaggeessa gadhiisuu ni danda'u.

Yaadannoo Koo

HIDHAA FI HIDHAA

YOO QEERROO KEE HIDHAME

Poolisiin daa'ima kee yoo qabate, yookaan daa'ima kee gara manaatti erguu danda'a, daa'imni kee booda mana murtii dhufuu qaba YKN sababoota kanaaf gara mana hidhaatti geessu:

Mucaan keessan qawweedhaan yakka raawwate jedhanii yaadu.

1. Mucaan keessan nama hojjetaa mana barumsichaa, bulchaa ykn barsiisaa rukute jedhanii yaadu.
2. Mucaa keessan akka hidhamuuf ajajni bahee jira.
3. Mucaan keessan nama biraa doorsisaa ture ykn haala nama miidhu ykn qabeenya guddaa geessisuudanda'u keessa ture jedhanii yaadu.

Tarree himanna guutuu poolisiin daa'ima keessan gara hidhaatti geessuu danda'u ilaaluuf,...

[Ulaagaalee Fudhannaa Tursiisa Dargaggootaa.](#)

<https://kingcounty.gov/en/court/superior-court/courts-jails-legal-system/court-programs-children-families/juvenile-court-services/intake-criteria>

Poolisiin dargaggoota umuriin isaanii waggaa 18 gadi ta'e dargaggeessa tokko gaafachuu isaa dura, sababa ta'uun danda'u irratti hundaa'uun dargaggeessa tokko yeroo to'anno jaloolchu, ykn dargaggeessi sun nama, qabeenya ykn konkolaataa isaa sakatta'uuf hayyama akka kenu yeroo gaafatu, abukaatoo waliin akka walqunnamsiisu ni dirqisiisa.

- Mariin abbaa seeraa bilbilaan ykn qaamaan ta'uun danda'a.
- Poolisooni kutaa Waashigitan hundi sarara bilbilaa Youth Access to Counsel (YAC), 1.877.J.PUB.DEF (1.877.578.2333) kan dargaggoota poolisiin hidhaman waliin mari'achuuf 24/7 abukaatoo argachuuf carraa kan kennudha. Yoo bakka seera kabachiisaan jiranitti gorsa barbaadaa jirta ta'e, qaamni seera kabachiisu Sarara YAC akka siif bilbilu gaafachuu dandeessa.
- Dargagooni fi/ykn kunuunsitooni abukaatoo waamicha irratti argamu waliin haasa'uun barbaadanis 1.877.J.PUB.DEF (1.877.578.2333) qunnamuu fi filannoo "2" filachuu ni danda'u. Abbootiin seeraa sa'aati hojiitti ni argamu (M-F, 8-5). Sa'aati hojii booda gara ergaa sagalee siif kan geessu yoo ta'u, sa'aati hojiitti abukaatoon dafee siif bilbila.
- Dargagooni mana hidhaa keessatti poolisiin osoo abukaatoon hin argamne gaaffii fi deebii gochuun hin danda'amu.

YOO QEERROO KEE GARA DETENTION FIDHAME

Poolisiin daa'ima keessan gara mana hidhaatti yoo geessan, daa'ima keessan konkolaataa isaaniitiin gara Giddugala Haqaa Daa'immanii fi Maatii Clark kan 1211 E. Alder St Seattle keessatti argamutti geessu.

Waa'ee hidhaa dargagootaa ykn guyyoota mana murtii gaaffii yoo qabaattan, 206-263-9595 bilbilaa.

Nama tokko waliin 24/7 dubbachuu dandeessa.

Gorsaan Yaali Dargagoota Sakatta'aa (JPC) siif bilbila. Yaaddoo kee ni dhaggeeffatu, gaaffii kee ni deebisu, tarkaanfiiwan itti aanan akka hubattu si gargaaru. Odeeffannoo waa'ee mucaa keessanii beekuu qabu jettanii yaaddan qooduu dandeessu. Fakkeenyaaaf, daa'imni keessan qaama miidhamummaa yoo qabaate ykn mana kan hin qabne yoo ta'e itti himuu qabdu.

JPCn Sakatta'iinsaa odeeffannoo kana hojjettoota Tursiisa Dargagootaa, Mana Murtii, Waajjira Abbaa Alangaa Abbaa Alangaa, fi Kutaa Ittisa Hawaasaa irraa ni qoodata.

JPCn Sakatta'iinsaa odeeffannoo si, daa'ima kee fi poolisii irraa baratan ni fudhata. Sana booda daa'imni keessan mana hidhaa keessa turuu qaba moo gara manaatti deebi'uu danda'uu isaa ilaaluuf seera Mana Murtii ni ilaalu.

Yeroo baayyee, daa'imni keessan mana hidhaa keessa turuu kan qabu yoo ta'e:

Poolisiin daa'imni keessan yakka cimaa raawwate jedhee yaada
Manni Murtichaa yoo daa'imni keessan hawaasa keessa jiraate nageenya hawaasaa ni yaadda'a
Manni Murtichaa daa'imni keessan of miidhuu danda'a jedhee yaaddoo qaba

Screening JPC haala daa'ima keessanii irratti hundaa'uun waan itti aanu sitti hima.

Yoo mucaan keessan duraanuu JPC waliin hirmaate, JPCn tarkaanfiiwan itti aanan irratti isin waliin hojjeta. Mucaan keessan yeroo hammamiif mana hidhaa keessa akka turu haala daa'ima keessanii fi murtii Abbaan Murtii kenu irratti hundaa'a.

Yoo daa'imni keessan jeequmsa maatiitiin qabame:

Yoo daa'imni keessan miseensa maatii irratti jeequmsa raawwachuu himatame, mana hidhaa keessa turuu mannaa, Giddugala Boqonnaa Tajaajila Giddu-galeessa Maatii fi Deebisanii dhaabuu (FIRS) keessa turuu danda'uuf ulaagaa guutuu danda'a. FIRS filannoo mana murtii idilee fi hidhaa ti.

Giddu-galli FIRS gamoo tokko keessatti kan argamu yoo ta'u, bakka tursiisa dargagootaa garuu bakka tursiisa nageenya qabu miti. Qulffii isaa kan banamee fi hojjettoota dhaabbata hawaasaatiin kan hojjetudha. Dargaggooni gara Giddugala FIRStti ce'uu danda'uu fi dhiisuu isaanii Screener fi Abbaan Murtii murteessuu danda'u.

Erga FIRS keessatti galmaa'anii booda, daa'imni keessanii fi maatiin keessan nagaadhaan walitti makamuuf de-escalation fi gorsa irratti hojjetu. Maatiin gorsa maatii bilisaa mana keessaa, tajaajila fayyaa sammuu, tajaajila qoricha sammuu namaad hadoochuu fi alkoolii, fi Sagantaa Step-Up, kan addatti jeequmsa maatii dargagoota ilaalu ni kennamaaf.

Caalaatti baruuf, maaloo sarara guddaa garee FIRS 206-263-9001 bilbili.

Yoo daa'imni keessan gara hidhaa nageenya qabuutti ergame, hojjettooni tursiisaa meeshaalee dhorkaman akka hin fidne mirkanoeffachuuuf daa'ima keessan sakatta'u. Mucaan keessan shawaariin kan fudhatu yoo ta'u hojjettooni uffata qulqulluu isaaniif kenu. Hojjettoonis daa'ima keessaniif tuuta firaasha qulqulluu fi firaasha ni kenu. Mucaa keessaniif mi'a nageenya odeeaffanno eenyummaa isaanii qabu ni kennamaaf. Uffanni isaanii fi meeshaaleen dhuunfaa isaanii kuusaa nageenya qabu keessatti qabame.

Hojjettooni eegumsa fayyaa daa'ima keessan yeroo dhufan ni sakatta'u. Yoo yaaddoo qabaatan, daa'imni keessan madaallif gara hospitaalaatti geessuun ni danda'ama. Narsiin tokko waa'ee qoricha daa'ima keessan fudhatu kamiyyuu dabalatee waa'ee seenaa fayyaa fi fedhii isaanii caalaatti baruuf sa'atii 24 keessatti warraaf bilbili. Yoo daa'imni keessan qoricha kamiyyuu fudhachaa jiraate osoo hidhaa keessa jiruu narsii irraa ni argatu. Mucaan keessan mana hidhaa eegumsa qabu keessatti erga galfamee booda sa'atii 24 kilinka fayyaa ni argatu.

Hojjettooni tursiisaa daa'ima keessan yeroo hidhaa keessa jirutti qoricha sammuu hadoochu hin qoratan, garuu Yaaliin Dargaggoottaa Mana Murtii Ol'aanaa irraa dhufu ni danda'a.

Itti aansuudhaan, daa'imni keessan Ogeessa Orijinteshinii fi Madaallii waliin wal arguun daa'ima keessan gaafachuun mirga isaanii, seera isaanii, maal akka eeggatan ibsa, akkasumas eenyummaa saalaa, umrii, guddinaa fi seenaa biroo irratti hundaa'uun galma jirenyaa nageenya qabu daa'imni keessan keessa akka jiraatu murteessa, akka yakka himatamee fi amala daa'imni keessan darbe.

Nageenyi daa'ima keessanii hojjettoota tursiisaa dargaggootaaf dursa lakkofsa tokkoo ti. Yoo daa'imni biraa mana hidhaa keessa jiru fayyaa ykn nageenya daa'ima keessanii balaadhaaf saaxilu ta'e, hojjettooni mana hidhaa dargaggoottaa ni ilaalu. Hojjettooni hidhaa dargaggoottaa meeshaa waraanaa gosa kamiinuu kan hin hidhanne yoo ta'u, adabbii qaamaa, rakkina, doorsisa, miidhaa, ykn salphina hin fayyadaman. Hojjettooni ukkaamsa ykn humna fayyadamuu isaanii dura tooftaalee de-escalation fayyadamuu leenji'u.

Dargaggoonni mirgi isaanii akka sarbame yoo itti dhaga'ame, hatattamaan komii akka dhiyeessan jajjabeffamu. Suppervaayizaroonni Tursiisaa komii hunda ilaalu, qoratanii, sa'atii 24 keessatti deebii kenu. Himannaan iccitidha.

DHAABBATA DETENTION KEESSATTI DAAWWAACHUU

Dargaggoota kee wajin wal qunnamtii qabaachuun barbaachisaa dha. Dargaggeessa hidhaa keessa jiru waliin wal qunnamtii qabaachuuf karaalee sadii qaba

Bilbila

Dargagooni hidhaa keessa jiran bilbila argachuu hin danda'an garuu bilbila bilisaa warraa fi guddistootaaf bilbiluu danda'u. Dargagooni yeroo hunda namoota biroof bilbila walitti qabuu gochuu danda'u. Kaffaltiin bilbila walitti qabuu qaama fudhatu irraa kaffalama.

Daawwannaan Viidiyoo

Daawwannaan viidiyoo warri fi guddistoonni osoo hin imalin ykn tarree dheeraa osoo hin eegin dargaggoota akka daawwatan taasisa. Daawwannaan viidiyoo hundi bilisa. Daawwannaan viidiyoo karaa Securus Video Visitation kan keessummeefame yoo ta'u, kompiitara, taableetii ykn bilbila ismaartii mataa keessanii fayyadamuun argachuun ni danda'ama. Bal'inaan daawwannaan viidiyoo irratti galmaa'u fi sa'aatii fi qajeelfama daawwannaan viidiyoo marsariitii **DAJD** irratti argama.

<https://kingcounty.gov/en/dept/dajd/courts-jails-legal-system/information-services-jail-detention/contact-visit-youth#toc-Video-visit>

Daawwannaan Qaamaan

Miseensonni maatii fi abukaatoon dargaggoota Giddugala Haqaa Daa'immanii fi Maatii Kilaark keessatti hidhaman daawwachuu ni danda'u. Maatiin warraa fi guddiftoota, akkasumas obbolaa umuriin isaanii wagga 12 gadi ta'e, fi namoota biroo yaaliin mirkanaa'an of keessatti qabachuu danda'a.

Sa'aatiin daawwannaan fi qajeelfamni qaamaan daawwachuu marsariitii **DAJD** irratti argama.

<https://kingcounty.gov/en/dept/dajd/courts-jails-legal-system/information-services-jail-detention/contact-visit-youth#toc-In-person-visit>

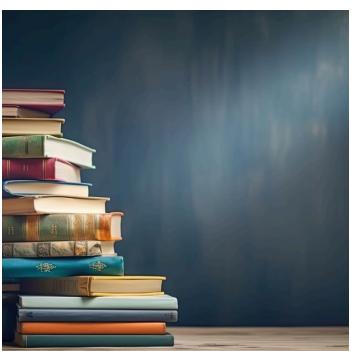
SAGANTAA FI TAJAAJILA QEERROO

HIDHAA KEESSATTI

TAJAAJILA FAYYAA

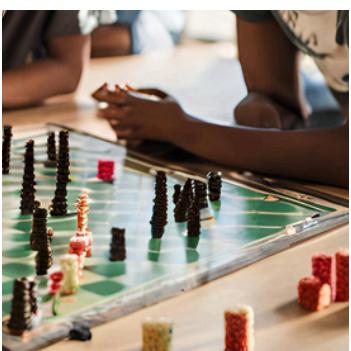
Dargaggooni wal'aansa fayyaa yaalaa, fayyadama wantootaa fi amala karaa kilinika bakka sanatti argamu kan Hospitaala Daa'immanii Siyaatil, Manneen Barnootaa Fayyaa fi Xiin-sammuu Yuniversitii Waashington, fi dhaabbilee fayyaa sammuu hawaasa irratti hundaa'an waliin tumsa ta'een hojjetu argatu. Hojjettooni kilinika fayyaa fedhii fayyaa fi sammuu dargaggoota tokkoon tokkoon isaanii ni ilaalu. Dargaggoota bakka sanatti wal'aanuu ykn gara dhaabbata alaatti erguu danda'u. Dargaggoonis tajaajilli fayyaa saalaa, tajaajila ilkaan, fi kunuunsa mul'ataa ni kennamaaf.

BARUMSA

Dargaggooni hidhaa nageenya qabu keessa jiran guyyaa torban hunda mana barumsaa kan Seattle Public School Interagency Academy jedhamu irraa argamutti argamu. Dubbisuu, aartii afaanii, herrega, saayinsii, fi ogummaa jireenyaa akka umurii isaanii, guddina mana barumsaa hawaasa keessatti, fi sadarkaa ga'umsa duraan qabaniin baratu. Barumi barnoota addaa ni kennama. Dargaggoonis gara G.E.D isaaniitti hojjechuu danda'u. mana barumsaa tursiisaa keessatti. Barnoonni dirqama.

HAWAASAA, MIIRAA, HAFUURAA

Mana kitaabaa

Sirni Mana Kitaabaa King County naannoo tursiisaa keessatti damee qaba. Dargaggooni meeshaalee dubbisaa 6,000 ol fi mana yaalaa kompiitaraa argachuu danda'u.

Chaaplaansii fi tajaajila amantii

Tajaajilli amantii torbanitti ni kennama. Dargaggooni yeroo hidhaa jiranitti luboonti amantii kamirraayyuu akka isaan daawwatani fi akka isaan deeggaran gaafachuu ni danda'u.

Bashannana

Fakkeenyonni sagantaalee fi sochiwwan dhaabbileen hawaasaatiin kennaman: Yoogaa, Cheezii, Suuraa, Fiitness. Dargaggoonis MP3 players fi tablets fayyadamuu danda'u.

FILANNOO TO DETENTION & COURT

Filannoo Tursiisa Nageenyaa

Hordoffii Manaa Elektirooniksii

Dargaggooni akka filannoo hidhaa nageenya qabutti Sagantaa Hordoffii Manaa Elektirooniksii (EHM) keessatti ramadamu. EHM dargaggoota keessaniif filannoo ta'uun isaa abbaan murtii murteessa.

EHM irratti dargaggooni yeroo hunda bakka isaan jiran irratti odeeefannoo kan kenu hordoffii jilba isaanii kennamaaf.

Dargaggooni hojiwwan akka mana barumsaa dhaquu, gorsa kennuu, hojii fi kkf itti fufuuf hayyama qabatanii mana isaanii akka bahan ni hayyamamaaf.

Filannoon kun daa'imni keessan mana hidhaa nageenya qabu keessa jiraachuu mannaa manaa fi hawaasa isaa keessa akka turu taasisa.

Yoo mucaan keessan qaama EHM ta'e, hojjettoota DAJD waliin wal argitu. Hojjettooni Ogeessota Ramaddii, kanneen meeshaa hordoffii kanaan daa'ima keessan qopheessuuf gargaaran, achiis Ofiseroota Hordoffii Hawaasaa, kanneen dargaggoota EHM irratti hordofanii seera mana murtii hordofuu fi hawaasa keessa turuun milkaa'uun isaanii mirkaneessan of keessatti qabatu.

Sagantaan daa'ima keessanii hojjettoota DAJDn irratti mari'atamee ni mirkanaa'a.

Filannoo Mana Murtii

Diversion

Poolisiin dhimma abbaa alangaa yeroo ergu, abbaan alangaa Mana Murtiitti himannaadhiyeessuuf YKN daa'imni keessan yoo ulaagaa guutan gara sagantaa gara biraatti akka dabarsu murteessa.

Diversion dargaggooni gocha isaaniif itti gaafatama, sababoota amala isaaniif furmaata kennudhaan. Sagantaawan kun dhaabbilee hawaasaa waliin ta'un dargaggootaafi maatii deeggaru. Dargaggooni sagantaalee kana yeroo xumuran galmeeyakka hin qaban.

Armaan gaditti sagantaalee dabarsuu Mana Murtii Dargaggoataatiin dhiyaatan (Abbaan alangaa filannoowwan dabarsuu biroo dhaabbilee hawaasaatiin hojjetaman dhiyeessuuf danda'a.)

Tajaajila Gidduu-galeessa Maatii fi Deebi'ee dhaabuu (FIRS) – Sagantaa maatii jeequmsa maatii dargaggoataatiin miidhamaniif.

Gorsaa Yaali Dargagootaa Dabarsuu – Dargaggooni fi maatiin JPC waliin wal argu, innis tajaajila qindeessuuf gargaara, dargaggooni tajaajila kana akka raawwatan gargaaru. JPCn harka keessaa qabaatus qeerroon mana murtii hin deemu ykn himannaan hin banamu.

Boordiiwwan Itti Gaafatamummaa Hawaasaa (CABs) – CABs kanneen paanaalii tola ooltota hawaasaa dargaggoota waliin wal arguun dargagootaa fi maatii isaanii waliin tajaajila taatee rifaralaa kanaaf sababa ta'e furuuf karoora baasan.

FILANNOOWWAN SEERAAD BIROO GARGAARSA ARGACHUUF

Dargaggoota Balaa Irra Jiran (ARY), Daa'ima Tajaajila Barbaadu(CHINS), fi Barnoota irraa hafuu

<https://kingcounty.gov/en/court/superior-court/courts-jails-legal-system/court-programs-children-families/truancy-at-risk-youth-programs>

Sagantaawan kun kan hojjetaman Mana Murtii Maatii yoo ta'u, kunis kutaa Mana Murtii Ol'aanaati. Dargaggoota Balaa Irra Jiran fi Daa'imman Tajaajila Barbaachisan adeemsa seeraa warra waa'ee amala fi nageenya daa'ima isaanii yaadda'anii fi daa'ima isaanii nageenya akka qabaataniif Mana Murtii irraa gargaarsa barbaadan gargaaruudha.

Sagantaan barnoota irraa hafuu kan jalqabamu kutaa mana barumsatiin maatii waliin hojjechuun dargagooni gara karoora barnootaa milkaa'aa ta'etti akka deebi'an gochuudha.

Iyyata Dargaggoota Balaa Irra Jiran (ARY) .

Warri/guddistuu tokko kunuunsa, kunuunsa fi to'anno daa'ima tokkoo eeguuf gargaarsa mana murtii irraa argachuuf akkasumas waldhabdee maatii furuuf gargaaruuf Iyyata ARY dhiyeessu danda'a. Manni murtii dargaggeessi tokko seera akka hordofu fi tajaajila irratti akka galmaa'u ajajuu ni danda'a. Hoggantoonni dhimmaa maatii kan deeggaran yoo ta'u, sagantaalee arqara cimsan eeru.

Daa'ima Tajaajila Barbaadu (CHINS) .

Iyyanni CHINS warra/guddistuu, dargaggeessa, ykn DCYF tiin dhiyaachuu danda'a. Waldhabdeen cimaan osoo daa'imni mana jiraatu furmaata argachuuf hin dandeenyeye yoo jiraate, maatiin gara walitti makamuutti osoo hojjetuu yeroof manaa ala akka turu hanga ji'a 6 hayyamuu ni danda'a.

Barnoota irraa hafuu fi barnoota irraa deebi'anii hirmaachuu

Waashigitan keessatti, kutaaleen barnootaa seeraan "Truancy Petition" mana murtiitti dhiyeessuun dirqama malee ji'a tokko keessatti sababa malee yeroo torbaffaa booda ykn wagga tokko keessatti sababa malee yeroo kurnaffaa booda hin turre.

Iyyanni (Truancy Petition) iyyata siviili barattoota barnoota isaanii waliin deebisee hirmaachisu jedhamee yaadamudha. Seerri kun akkasumas kutaan mana barumsaa sababa malee hafuu dhabamsiisuf ykn hirisuuf gargaaruuf gidduu seenuun akka yaalu ni gaafatama.

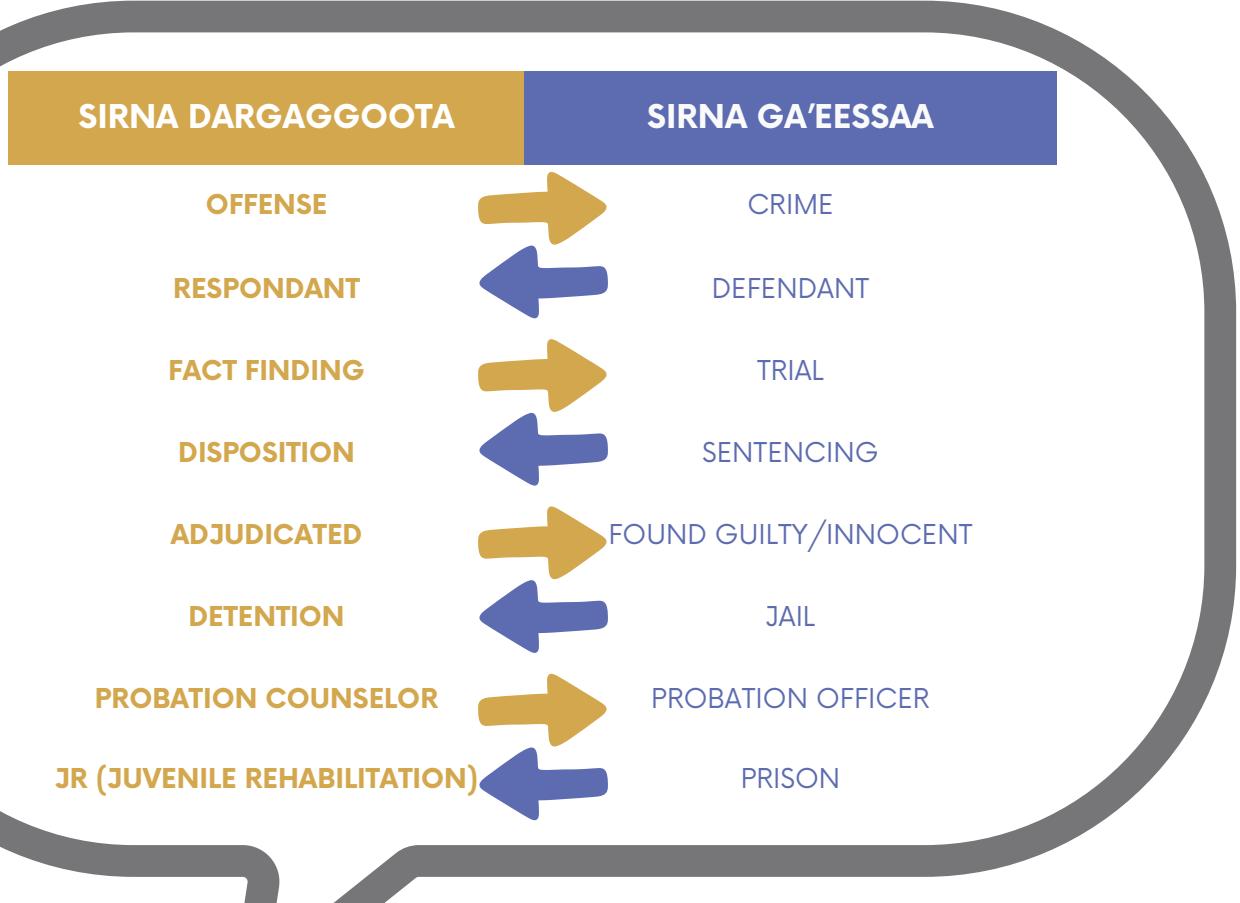
King County keessatti, galmi Adeemsa Barnoota irraa hafuu fi barnoota irraa deebi'anii hirmaachuu kutaalee barnootaa fi maatii waliin ta'un gufulee mana barumsaa dhaquu danda'an maqsuu fi dargagooni mana barumsaa keessatti akka guddataniif waan isaan barbaachisu akka qabaatan gargaaruu dha.

Dargaggeessi kun sababa Iyyata Barnoota Dhabuu (Truancy Petition)tiin gara mana murtii dhufuu barbaachisaa ta'uu fi dhiisuu isaa manni murtichaa ni mureessa. Dhaddacha mana murtii dura dargagooni fi maatiin deeggarsa hawaasaa irratti affeeramaniiru. Gareen Irra Deebiin Hirmaannaa Barnootaa dargagooni adeemsa mana murtii barnoota irraa hafuu keessaa akka hin baane gochuuf karaa walta'iinsa hawaasaa, workishooppii barnoota irra deebiin hirmaachisuu, konfiraansii dhaddacha duraa, gorsaa, leellifoota dargagootaa, rifaralaa hawaasaa, fi sagantaalee barnootaa filanno ta'aniin carraaqaa jira.

Dhimmi barnoota irraa hafuu sadarkaa aanaatti Boordii Barnoota irraa hafuu Hawaasaatiinis ilaalamuu ni danda'a.

JECHOOTA ISIN DHAGA'U

Sirni Seeraa Dargagootaa jechoota sirna ga'eessotaa irraa adda ta'an fayyadama. Muraasni dhaga'uu dandeessan kunooti.

JECHA GABAABAA

ARY	At Risk Youth	DCYF	Department of Children Youth and Family
ASD	Alternative to Secure Detention	DPD	Department of Public Defense (Public Defender's office)
BHR	Behavioral Health Response	DPA	Deputy Prosecuting Attorney
CABs	Community Accountability Boards	DSHS	Department of Social and Health Services
CCFJC	Clark Children and Family Justice Center	EBP	Evidence Based Program
CHINS	Child in Need of Services	EHM	Electronic Home Monitoring
CPS	Child Protection Services	FFT	Functional Family Therapy
DAJD	Department of Adult and Juvenile Detention	FIRS	Family Intervention and Restorative Services
		JJAT	Juvenile Justice Assessment Team
		JPC	Juvenile Probation Counselor
		JR	Juvenile Rehabilitation
		JTRAC	Juvenile Therapeutic Response and Accountability Court
		MST	Multi Systemic Therapy
		PAO	Prosecuting Attorney's Office

HIIKAA JECHOOTA

Murtii: Murtii dhumaa abbaan murtii dhimmicha xumuru.

Abukaatoo: Nama midhamtoonni mana murtiitti akka dhaga'aman gargaaru.

Hidhamuu: Yeroo "to'annaa" poolisii tokko keessaa ba'uuf bilisa hin taane. Poolisiin mana hidhaatti si geessuu baatus kun ta'uu danda'a.

Himata: Dhaddacha mana murtii abbaan murtii himannaan isaan irratti baname nama tokkotti itti himu.

Madaallii: Madaallii ogeessi tokko fedhiin dargaggoota ykn maatii isaanii maal akka ta'e ilaaluuf godhu.

Iyyata Dargaggoota Balaa Irra Jiran: Iyyata (gaaffii) warra/guddistuu irraa Mana Murtiitti gargaarsa kunuunsa, kunuunsa fi to'anno daa'ima isaanii eeguuf.

Abbaa seeraa ykn abbaa seeraa: Ogeessa seeraa leenji'ee fi mana murtiitti namoota bakka bu'uuf hayyama qabu.

Haala Dhimmaa: Walgahii dargaggoonni keessanii fi abukaatoo ittisaa isaanii gidduutti dhimmichaa fi filannoowwan irratti mari'atan.

Himata: Maqaa seera qabeessa yakka himatame.

Daa'ima Tajaajila Barbaachisu Iyyata (gaaffii) warra, dargaggeessa ykn bakka bu'aa DCYF sababa waldhabdee cimaa warraa fi daa'ima gidduutti uumameef daa'imni mana warra isaaniitiin alatti mana jirenyaa yeroof akka kaa'amu mana murtii gaafatu.

Boordii Itti Gaafatamummaa Hawaasaa: Garee tola ooltota hawaasaa dargaggoota waliin wal arguun misseensota maatii isaanii fi dhiyeessitoota hawaasaa waliin karoora baasan sababa yakka sadarkaa gadi aanaatiin dargaggoonni akka hojjetan

Haala Yeroo Yaaliif: Dargaggeessi tokko yeroo yaalii irra jirutti maal akka hojjetu abbaan murtii irraa eegamu, waan abbaan murtii sirii ta'ee itti mul'atu irratti hundaa'un. Haalli yeroo yaaliin itti baay'atu mana barumsaa dhaquu, seera manaa hordofuu fi wantoota seeraan alaa irraa fagaachuu dabalata. Yeroo tokko tokko abbaan murtii gorsa ykn wal'aansa qoricha sammuu hadoochu, tajaajila hawaasaa ykn nama miidhameef maallaqa akka kaffalus ni ajaja.

Itti fufiinsa: Dhaddacha mana murtii irra deebiin saganteessuu.

Gorsaa: Maqaa biraa abbaa seeraa ykn abukaatoo.

Ajaja Mana Murtii: Ajaja seeraa abbaan murtii mallatteesse.

Hidhame: Hidhaa nageenya qabu keessatti.

Disposition: Sirna ga'eessotaa keessatti "adabbii" wajjin tokko. Ajajni Murtii (Disposition Order) ajaja mana murtii adeemsaa mana murtii milkaa'inaan xumuruuf maal gochuu akka qabdu ibsudha. Yeroo baayyee Haala Yaaliif (Conditions of Probation) kan hammatu ta'a.

Diversion: Filanno mana murtii, carraa yakkoota adeemsaa mana murtii aadaatiin ala ta'an ilaaluu fi hidhaa mirkaneessuu.

Adeemsaa Sirrii: Manneen murtii adeemsaa haqa qabeessaa fi haqa qabeessa ta'e hordofuu qabu. Fakkeenyi Adeemsaa Sirrii (Due Process) manni murtii dargaggeessa sanaaf beeksisa dhaddacha isaanii fi mirga falmii gama isaanii dhiyeessuu qaba.

Tajaajila Mana Murtii Maatii: Waajjiraalee mana murtii guddifachaa, karoora guddifachaa, jeequmsa maatii, ARY, CHINS fi Truancy ilaalan.

Yakka cimaa: Yakka cimaa. Yakkoonni ciccimoo xiqqaa ta'an yakka salphaa jedhamu.

Himata galmeessuu: Beeksisa ofiisaan Abbaan Seeraa Abbaan Alangaa nama yakka raawwate jedhamee himatameef adeemsaa seeraa fi bu'aa seeraa akka hordofu.

HIIKKA JECHOOTA

Dhaddacha Jalqabaa:Dhaddachi mana murtii guyaa hojii jalqabaa erga dargaggeessi tokko hidhaa keessa galfamee booda gaggeeffamu.

Functional Family Therapy (FFT): Sagantaa ittisaa fi gidduu seensaa maatii yeroo gabaabaa, mana keessatti hundaa'e.

Komii: Komii ofisaa ilaalcha dogoggoraan fi haqa qabeessa hin taane irratti dhiyaate.

Dhaddacha: Walgahii mana murtii kutaa eeggattoota mana murtii keessatti abbaa seeraa waliin ykn mana murtii keessatti abbaa murtii duratti ta'uun danda'u.

Aangoo murtii: Aangoo seeraa ofisaa dhimma tokko dhaggeeffachuu fi murteessuuf.

Garee Madaallii Haqaa Dargaggootaa (JJAT): Garee madaallii mana murtii irratti hundaa'ee fi dargaggoota mana murtii hirmaatanif madaallii kenuu.

Gorsaa Yaali Dargaggootaa (JPC): Dargaggeessi adeemsaa mana murtii jalqabu kamiyyuu fedhii dargaggootaa adda baasuuf, tajaajilaan fi deeggarsa waliin akka walqunnamsiisu, ajaja abbaa murtii akka hordofan gargaaruu fi mana murtiitti abbaa murtiitti akka gabaasu JPC ramadama. Galmi inni guddaan adeemsaa kanaan daa'imaan fi maatii keessan deeggaruun qabeenya kenuu fi egeree nageenya qabuu fi fayya qabeessa ta'e guddisudha.

Haaromsa Dargaggootaa (JR): Kutaa DCYF kutaa Waashigitan kan dargaggoota abbaa murtiitiin adabamanif hidhaa nageenya qabu mana jireenyaa kenuu. JR Snoqualmie keessatti Echo Glen fi Chehalis keessatti mana barumsaa Green Hill School bulcha. Abbootiin murtii qajeelfama murtii seeraa hordofun dargaggoota kam gara JR akka ergamu murteessu.

Yakka salphaa: Yakka yakka cimaa caalaa cimaa hin taane.

Wal'aansa Sirna Hedduu: Yaala maatii cimaa, mana keessaa daa'imman umuriin isaanii wagga 12-17 ta'ee fi jeequmsa amala qabaniif.

Waliigaltee Himata (Plea Bargain): Abbaan seeraa fi abbaan alangaa himannaa tokko furuuf waliigaltee yeroo godhan; yeroo baay'ee namni tokko himannaa gadi aanaa ykn xiqqaa ta'e irratti yakka isaa amanee fudhachuuf walii gala.

Sababni Ta'uun Danda'u: Amantii madaalawaa poolisiin sakatta'iinsa, himannaa press gochuu, ajaja argachuuf fi kkf.

Himata: Adeemsaa nama himannaa yakkaatiin mana murtiitti dhiyeessu.

Abbaa Alangaa: Abbaa seeraa miidhamtoota fi mootummaa bakka bu'u.

Rifaralaa: Yeroo poolisiin ta'uun gabaasa poolisi abbaa alangaaf ergamee himannaa banuuf murteessu jechuudha. Yeroo JPC ykn tajaajila kennituu bakka bu'un "tajaajilaaf erguu" ta'u, gargaarsa ykn deeggarsa argachuuf gorsa ta'a.

Deebii kennaa: Dargaggeessa seera federaalaa, naannoo ykn bulchiinsa magaalaa kamiyyuu cabsuudhaan himatame.

Deebisuu: Kaffaltii nama miidhameef.

Seera: Seera mana maree seera baastuu kutaa Waashigitan raggaasifame.

Waamicha: Sanada seeraa namni maqaan isaa keessatti ibsame dhimma tokko irratti ragaa akka kenuu mana murtiitti akka dhiyaatu gaafatu.

Mana Murtii Ol'aanaa: Manni Murtii Ol'aanaa King County mana murtii jalqabaa aangoo waliigalaa ti. Kana jechuun dhimma sivilii ykn yakkaa gosa kamiyyuu, seera maatii fi dhimma dargaggootaa dabalatee dhaggeeffachuu dandeeyna jechuudha. Bakkeewwan gurguddoo 3 qabna.

Ragaa bahuu: Ibsa dhugaa kakaadhaan kennname mirkaneessuuf kennname.

Barnoota irraa hafuu: Dargaggeessi tokko sababa malee guyyoota baay'ee barnoota irraa hafe.

Iyyata Barnoota irraa hafuu: Manneen barnootaatiin kan dhiyaatu yoo ta'u, iyyata sivilii barattoota barnoota isaanii waliin deebisee hirmaachisa jedhamee yaadamudha.

Warrant: Sanada abbaan murtii poolisiin nama tokko akka qabuuf hayyama kenuu.

DEEGGARSAA DARGAGGOOTAA FI MAATII

Dargaggooni mana murtii keessatti hirmaatan hawaasa waliin walitti dhufeenya akka qabaatanii fi hawaasa keessatti akka bobba'an gargaaruuf tumsi hawaasaa fi sagantaaleen barbaachisoo dha.

Tajaajilli Mana Murtii Dargagootaa King County dhaabbilee hawaasaa fi miseensota hawaasaa hedduu waliin ta'un dargagootaa fi maatii toora sagantaalee, gidduu seensaa fi gorsitootaa waliin walqabsiisa.

Giddugala Qabeenyaa Haqaa Bobbe J. Bridge

Gargaarsa si barbaachisuu danda'u kamiyyuu waliin si wal qunnamssiisa. CCFJC irratti toora interneetii ykn qaamaan daawwadhaa.

Bilbila: 206-263-8634

Qabeenyaa Deeggarsa Dargagootaa app

Waa'ee qabeenyaa King County keessatti odeeaffannoo ni kenna.

Qabeenyi gosa tajaajilaa, umurii fi fageenya imala barbaadamuun calalamuu danda'a.

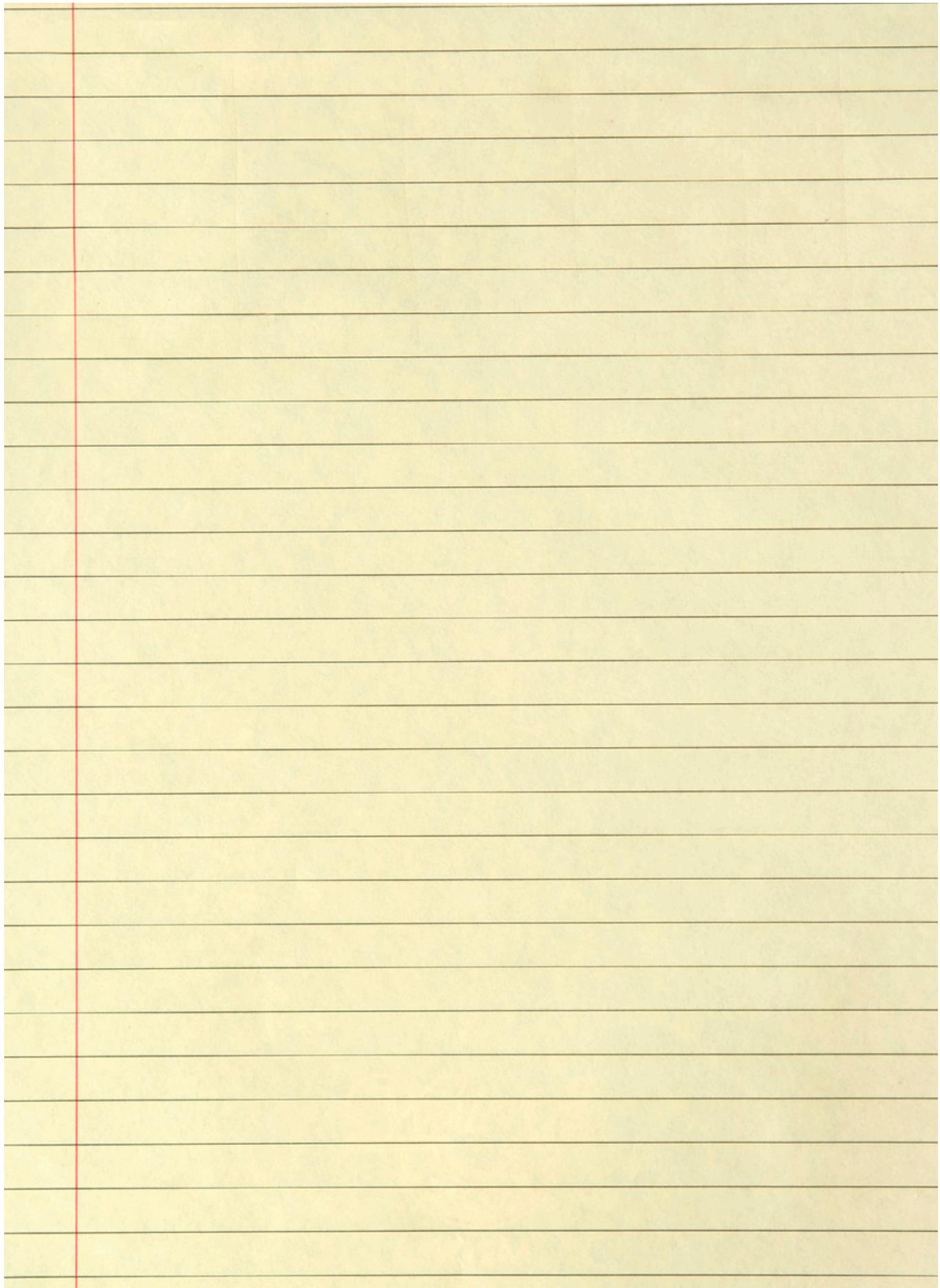
<https://youthresources.kingcounty.gov/>

Marsariitii Tajaajila Mana Murtii Dargagootaa

Tarree guutuu sagantaalee keenyaa, michoota hawaasaa, fi karaalee itti galmaa'an Unkaalee galmee dargagoota kee cufuuf gargaaran dabalatee unkaalee irra caalaan argachuu dandeessa.

<https://kingcounty.gov/en/court/superior-court/courts-jails-legal-system/court-programs-children-families/juvenile-court-services/programs-services-juvenile-court>

Yaadannoo Koo

GALATOOMAA.

Qabiyyeen "Kitaaba Qabeenya Haqaa Dargaggoottaa King County" kan Juvenile Justice 101, "Qajeelfama Maatii Sirna Haqaa Dargaggoota Pennsylvania's Koree Hirmaannaa Maatii Mana Maree Ofiseroota Ol'aanaa Yaali Dargaggoota Pennsylvaniatiin Qophaa'e" fi Labsii Mirgoota Warra Daa'imman Hidhaman Kutaa Haqaa Dargaggoota Teksaas irraa fudhatame.

Maxxansa bara 2020 irratti gamaaggama, yaada kennuu fi marii: Tajaajila Mana Murtii Dargaggoottaa Mana Murtii Ol'aanaa King County, Kutaa Ittisa Hawaasaa King County, Waajjira Abbaa Alangaa King County, Waajjira Raawwii, Tarsiimoo fi Baajata, Fayyaa Hawaasaa King County & Seattle, Kutaa Tursii Ga'eessotaa fi Dargaggoota King County, Best Starts for Kids, The King County Behavioral Health and Recovery Division, the King County and Mana Maree Dargaggoottaa, Aniitaa Asfii, Shaaliin Koolmaan, Kiristaal Fiilds, Alrik Hoolingswort, Kaariisaa Mooriikaawaa, Joon Roojars, Laatoonyaa Roojars fi Liineet Tood.

**Aartii jalqabaa kan uumame Maketa Wilborn fi Mari Shibuya.
Fakkiiwan biroo itti fayyadaman haalawwan Waliigaltee
Hayyama Qabiyyee Canva's keessatti ibsaman jalatti itti
fayyadama daldalaaf hin taaneef bilisa.**

[Waa'ee Mana Murtii Dargaggoottaa caalaatti baradhu](#)

